

Høgskulen
på Vestlandet

Fremtidens helsepersonell – hvem er de, og hvilke behov har de?

Ingrid Gilje Heiberg,
intensivsykepleier og førstelektor

Høgskulen på Vestlandet

Når fremtidens helseprofesjonelle starter på sin profesjonsutdanning, så skal de:

- ✓ oppnå best mulig læringsutbytte og personlig utvikling
- ✓ møte relevante utdanninger som forbereder studentene på aktiv deltakelse i et demokratisk og mangfoldig samfunn, og på en framtidig yrkeskarriere
- ✓ gjennomføre utdanningen mest mulig effektivt (Meld. St. 19 (2023–2024))

Meld. St. 19

(2023–2024)

Mekling til Stortinget

Profesjonsnære utdanninger over heile landet

Tverrfaglig forskning på HVL:

Hvem er våre studenter? Hva trenger de for å lykkes?

Målet for prosjektet er at vi på en kunnskapsbasert måte vil bidra til et best mulig læringsmiljø for studentene.

**Kunnskap om den moderne nordiske studenten:
«alle» har erfaring, men det finnes lite forskning**

Ingrid Gilje Heiberg,
førstelektor
Bachelor sykepleie

Simon Norheim Colclough,
førsteamanuensis, HH
Innovasjonsstudier

Knut Steffen Kvala,
førstelektor, HH
Økonomi/Regional-
økonomi

Robert Isaksen,
førsteamanuensis
Leder Avdeling for
Læring og utvikling

1. **Samtale med lokale videregående skoler om overgangen videregående – høgere utdanning.**
2. **Etablere en tverrfaglig forskningsgruppe: kunnskapshull i Norden, mye forskning i USA.**
3. **Scoping review: Modern Nordic Students as Academic Learners: A Scoping Review (Heiberg et al., 2024)**
4. **Bidrag på Scholarship of teaching and learning konferanse (SoTL) i Savannah, USA: Modern Nordic students embarking on higher education - Who are they, what are their learning challenges, and what support do they need? (Heiberg, Colclough, & Isaksen, 2024)**
5. **Ferdigstille artikkel i 2025.**

Moderne nordiske studenter

Generasjon

Z

1997-2012

«Digital natives»

Mangfold

Post
pandemi

Tradisjonelle/
utradisjonelle
studenter

Flerspråklige
studenter

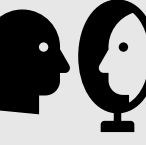
Påbygg vs. studie-
spesialisering

Første-
generasjons-
studenter

Studentidentiteter hos utradisjonelle studenter

(Thunborg et al., 2016)

	Idealisten	studerer for å få kunnskap til å kunne gjøre en forskjell for andre eller i samfunnet, og er svært engasjert i høgere utdanning. Ønsker å bruke kunnskapen opparbeidet i studiene til å hjelpe andre og/eller endre samfunnet.
	Ambivalent	kommer innom høgere utdanning for å prøve det ut og se hvordan det er, sliter med følelsen av tilhørighet, men viser også en begynnende interesse for høgere utdanning. Studenten er verken veldig engasjert eller uengasjert i studiene, men noe midt imellom.
	Parkeringsplass-studenten	ønsker å gjøre noe fornuftig mens de venter på en jobb og er dermed bare begrenset engasjert i høgere utdanning. Parkeringsplass-studenten hopper av når de mister interessen, og stikker innom igjen når det ikke skjer noe annet i livet.
	Fare-for-stryk-studenten	Studenten befinner seg i en situasjon hvor faren for å droppe ut er stor. Hen er svært engasjert, men sliter også med å bestå eksamener og leve opp til de høye forventningene om å gjøre det bra stilt av seg selv eller andre. Når studenten definerer seg selv som mislykket er det vanskelig å fortsette å studere.
	Instrumentell	studerer for å få jobb, et bedre liv og/eller sosial status, men ser ikke ut til å være interessert i å få kunnskap. Hen er dermed ikke så engasjert i høgere utdanning, men opptatt av å ta en grad for fremtiden. Hen bruker høgere utdanning til sosial mobilitet fremfor å skaffe seg kunnskap.
	Lære-hele-livet	interessert i å lære, men er ikke så opptatt av å studere for å bestå eksamen. Høgere utdanning blir en arena for læring som andre arenaer i livet en går inn og ut av, avhengig av interesser.
	Ett-spor-studenten	har interesse for et spesifikt emne, med høyt engasjement for høgere utdanning som ses på som en arena for kunnskap i dette emnet
	Selvrealiserer	ofte en moden student som begynner å studere etter en radikal endring i livet. Høgere utdanning blir en arena for personlig utvikling som hen blir svært engasjert i. Hen er villig til å ofre mye for å kunne studere.

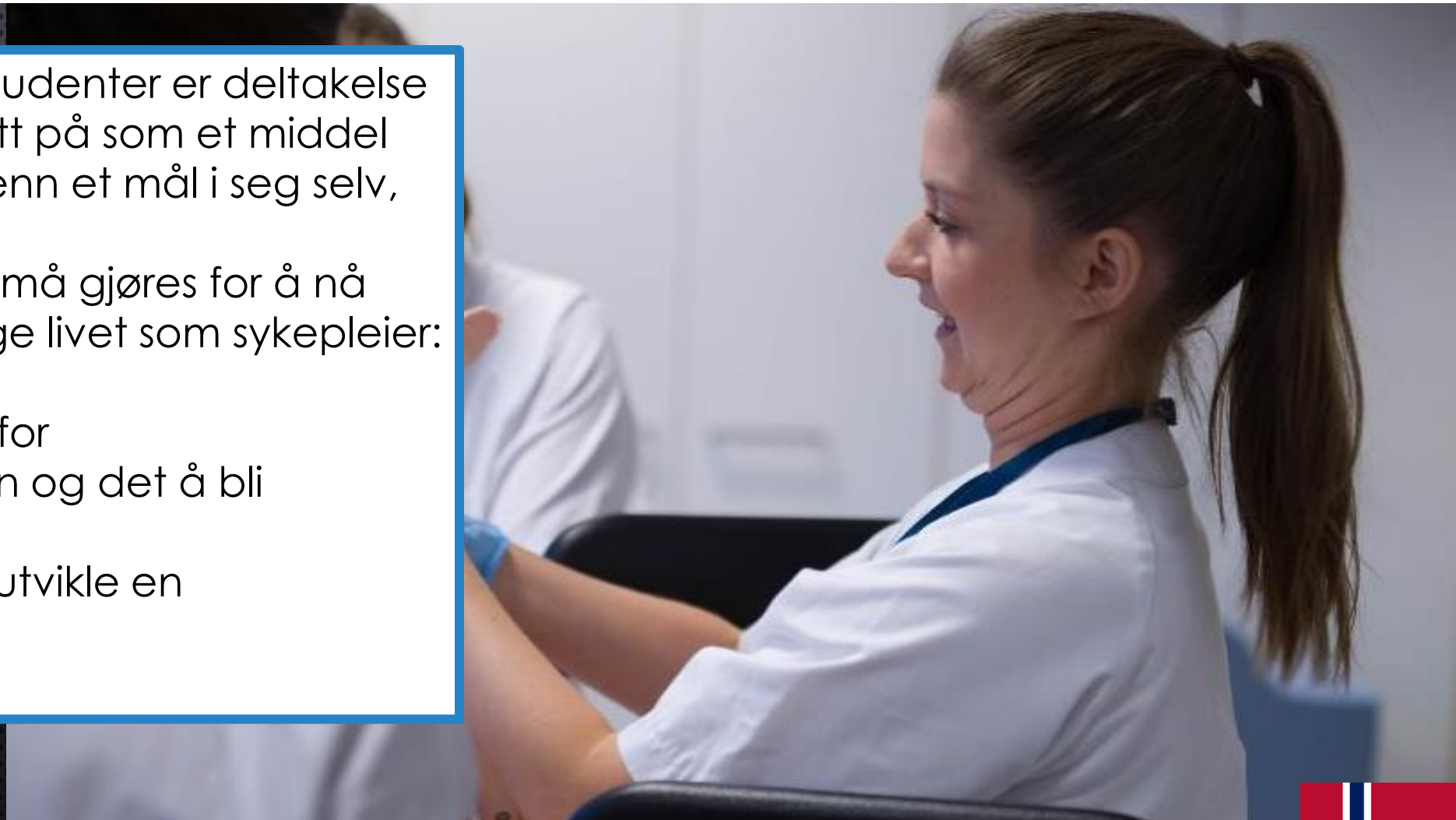
Student identitet vs. Profesjonell identitet

-det er slående hvor annerledes sykepleierstudenter er! (Thomas et al., 2023)

For mange sykepleierstudenter er deltakelse i høgere utdanning sett på som et middel for å nå et mål, heller enn et mål i seg selv,

Utdanning er noe som må gjøres for å nå målet om det framtidige livet som sykepleier:

- Sterkt engasjement for profesjonsidentiteten og det å bli sykepleier.
- Liten interesse for å utvikle en studentidentitet.

Hvilke erfaringer har Generation Z med å være studenter i høgere utdanning? (Browne & Foss, 2022)

Generasjon Z har en stemme og er forberedt på å bruke den!

- De forventer at utdanningen de har meldt seg på skal være nyttig.
- De er digitalt tilkoblet og digitalt kunnskapsrike.
- De har kraften til å koble sammen mennesker, ideer og gjøre en endring.
- De har evnen og viljen til å forandre verden.

Samarbeid

Gen Z ønsker, mer enn andre generasjoner, å bli hørt. De ønsker handlefrihet for å skape en meningsfull fremtid

(Hammernes, 2024)

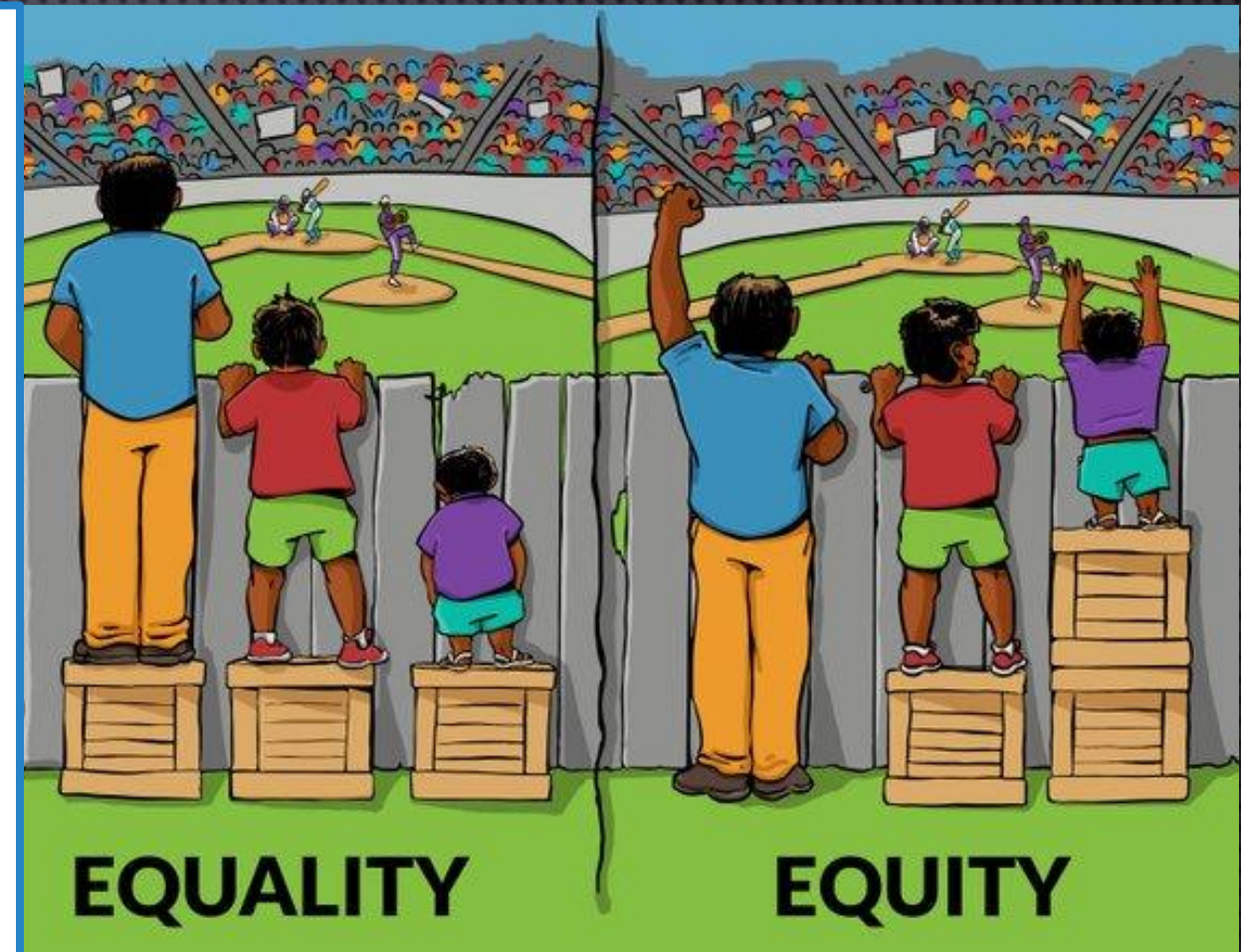

Erfaringer og oppfatninger til 15 førstegenerasjons-innvandrerfamilie- studenter i som har lykket i sine studier

(Makrooni & Ropo, 2021)

Læringsmiljøet er krevende:

- Usikre på universitetskulturen
- Usikre på akademisk/fagspråk
- Sjokkert over omfanget av ansvar for egen læring
- Ensomhet - vanskelig å få studievenner
- Ønsker mer støtte fra lærer/veileder, men samtidig er det fint å ikke bli behandlet annerledes enn andre

Standhaftighet er hemmeligheten for å lykkes

Hvilke behov har studentene?

Hvilke behov har studentene?

Et læringsmiljø som:

- 1. gir mening**
- 2. er kulturelt kompetent**
- 3. pirrer nysgjerrigheten**

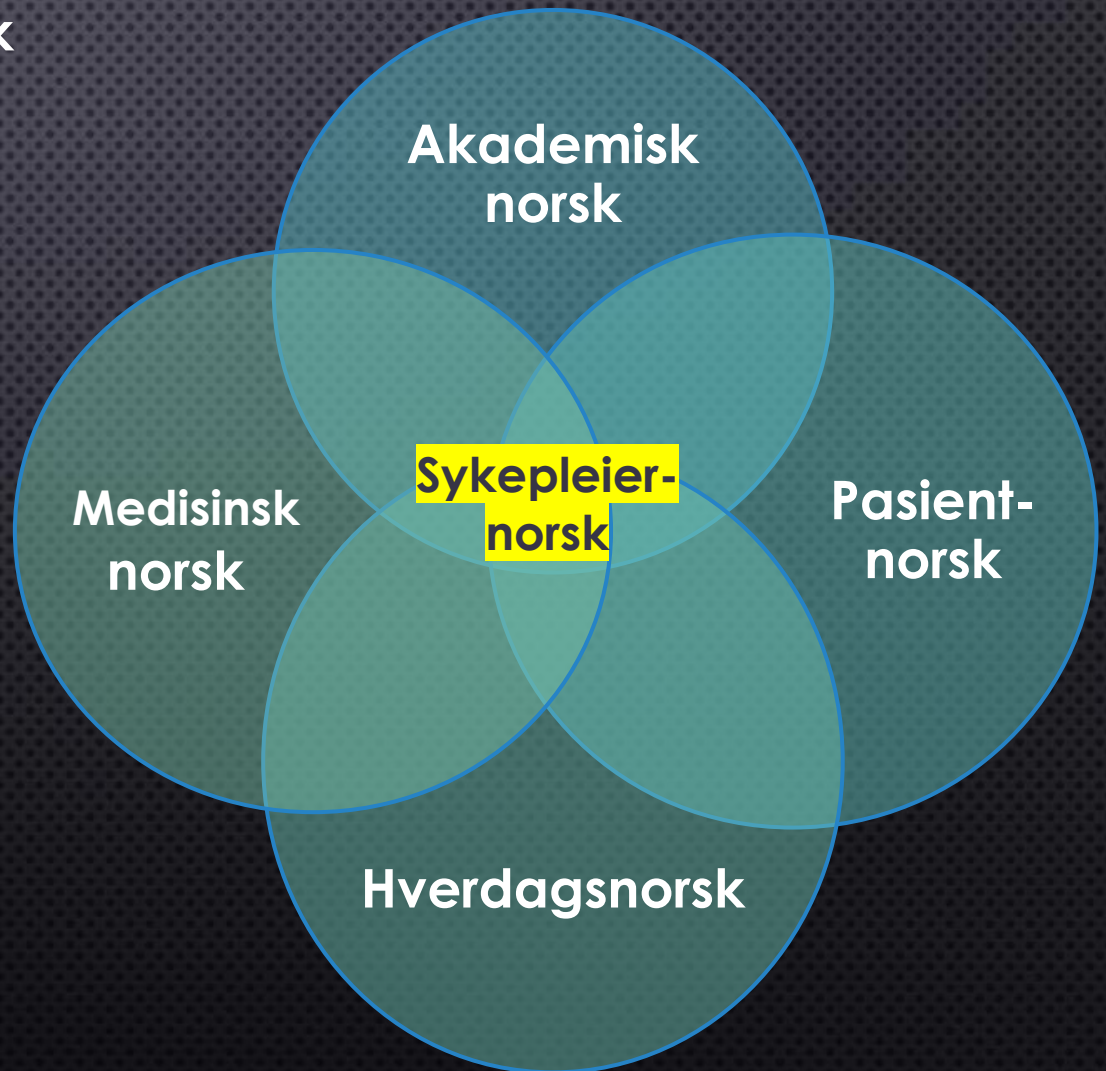
1. ET LÆRINGSMILJØ SOM GIR MENING

- ❖ **At lærestoffet gir mening, ved å koble det til eksempler, analogier og historier**
- ❖ **At emnet og studieprogrammet er satt sammen på en slik måte at det gir mening (samstemt undervisning/constructive alignment)**
- ❖ **At utdanningen oppleves meningsfull, for eksempel med prosjektbasert læring som tar utgangspunkt i hva studentene selv opplever som meningsfulle spørsmål**
- ❖ **Eksistensiell mening med livet i samarbeid for og med andre mennesker - at det å 'connecte' med andre mennesker og hjelpe andre oppleves meningsfullt**

Robert Isaksen

2. ET LÆRINGSMILJØ SOM ER KULTURELT/SPRÅKLIG KOMPETENT

- ❑ Flerspråklige studenter/ansatte med norsk som andrespråk trenger å møte ledere/lærere/kollegaer som ønsker å støtte språklæringsprosessen
- ❑ Sykepleiernorsk er kompleks språkbruk i prosess! Allerede i første studieår er studentene i praksis i helsevesenet
- ❑ Flerspråklighet må oppmuntres – det er en ressurs!

3. ET LÆRINGSMILJØ SOM PIRRER NYSGJERRIGHETEN

- ✓ **Spill på lag med generasjon Z**
(Browne & Foss, 2022)
- ✓ **Glem «one size fits all»,
mangfoldet i læringsbehov er
stort** (Makrooni & Ropo, 2021)
- ✓ **Vern om akademisk
kompetanse i helseprofesjon-
utdanningene, helsevesenet
er i endring** (Rustøen & Lerdal, 2024).
- ✓ **og..., læringen må gi mening!**
(Kunst, 2021)

REFERANSER

- Browne, L., & Foss, L. (2022). How does the discourse of published research record the experience of Generation Z as students in the Higher Education sector? *Journal of Further and Higher Education*, 47(4), 513-527. <https://doi.org/10.1080/0309877x.2022.2143257>
- Hammernes, C. (2024). Bygg bro over gapet mellom Generasjon Z og ledere. *Ledernytt*. <https://www.ledernytt.no/bygg-bro-over-gapet-mellom-generasjon-z-og-ledere.6613301-355436.html>
- Heiberg, I. G., Colclough, S. N., & Isaksen, R. (2024). Modern Nordic students embarking on higher education - Who are they, what are their learning challenges, and what support do they need? SoTL Commons 2024, Savannah, Georgia USA.
- Heiberg, I. G., Colclough, S. N., Kvala, K. S. V., & Isaksen, K. R. (2024). Modern Nordic Students as Academic Learners: A Scoping Review. *Open Science Framework (OSF)*. <https://doi.org/https://doi.org/10.17605/OSF.IO/5V397>
- Kunst, J. R. (2021). Førstegenerasjons-studenter er en vanskeligstilt, men «usynlig» gruppe. <https://www.khrono.no/forstegenerasjons-studenter-er-en-vanskeligstilt-men-usynlig-gruppe/622577>
- Makrooni, G., & Ropo, E. (2021). Academic Learners in Finland: The Experiences and Perceptions of First-Generation Migrant Family Students in Higher Education. *Journal of Ethnic and Cultural Studies*, 8(1), 85-106. <https://doi.org/10.29333/ejecs/597>
- Meld. St. 19 (2023–2024). *Profesjonsnære utdanningar over heile landet*. Retrieved from <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-19-20232024/id3032273/>
- Rustøen, T., & Lerdal, A. (2024). Sykepleien må ikke avakademiseres. <https://www.khrono.no/sykepleien-ma-ikke-avakademiseres/873571>
- Thomas, L., Hovdhaugen, E., & Sweetman, R. (2023). Professional or student identity and commitment? Comparing the experiences of nursing students with literature on student success. *Tertiary Education and Management*, 29(1), 93-106. <https://doi.org/10.1007/s11233-023-09115-0>
- Thunborg, C., Bron, A., & Edström, E. (2016). Motives, commitment and student identity in higher education—experiences of non-traditional students in Sweden. *Studies in the Education of Adults*, 45(2), 177-193. <https://doi.org/10.1080/02660830.2013.11661650>

God helg!